

## Parque Natural da Madeira

### OVER



Foto: AP Madeira\_Francisco Correia

Deze archipel maakt deel uit van het biogeografisch gebied Macaronesië en beschikt over natuurerfgoed van grote wetenschappelijke waarde, het inheems laurierwoud van Madeira "Laurissilva", dat in 1999 door UNESCO werd erkend als Natuurlijk Werelderfgoed - een unieke onderscheiding voor Portugal - en biocultureel erfgoed voor de hele mensheid.

Madeira heeft met circa 22.000 hectare de grootste oppervlakte van dit woud. Daarnaast bezit het eiland ook de grootste variëteit aan fauna en flora met zeldzame exemplaren, zoals de orchidee *Dactylorhiza foliosa* die nergens anders ter wereld voorkomt. Hier vindt u ook grote boomsoorten die behoren tot de laurierfamilie, zoals de stinklaurier (*Ocotea foetens*), de laurier of de "vinhático" (*Persea indica*), naast struiken, varens, mossen, korstmossen en andere kleine planten die kenmerkend zijn voor de Laurissilva.

Wat betreft diersoorten, is binnen de avifauna de endemische Trocazduif (*Columba trocaz*) bijzonder. Deze vogel is tevens het symbool van het laurierwoud en van het natuurpark van Madeira.

2/3 van het 741 km<sup>2</sup> grote oppervlak van Madeira is aangemerkt als natuurreservaat. Hier bevindt zich een aantal beschermde land- en zeegebieden die deel uitmaken van het natuurerfgoed van Madeira en die van de archipel een ecologische bestemming maken.

Om dit waardevol erfgoed te beschermen, werd in 1982 het Parque Natural da Madeira opgericht. Dit natuurpark, dat is aangemerkt als biogenetisch reservaat, wordt gekenmerkt door de zeer waardevolle natuur, uniek in de wereld, en waarvan enkele soorten met uitsterven zijn bedreigd. U kunt het natuurpark het best te voet bezoeken, door de aangegeven wandelroutes te volgen.

Het natuurreservaat Reserva Natural Ilhas Desertas bestaat uit drie eilanden: Ilhéu Chão, Deserta Grande en Bugio. Het is de laatste woonplaats in de Atlantische Oceaan voor de monniksrob (*Monachus monachus*), die beter bekend is als de "Lobo Marinho" (zeewolf). Dit is ook de belangrijkste reden voor de oprichting van dit reservaat. Om het reservaat te beschermen werd een aantal maatregelen genomen, zoals een volledig verbod op diepzeevissen. Daarnaast mogen er aan het zuidelijk deel van het eiland geen boten varen. Om met een boot aan te meren of om het eiland Deserta Grande te bezoeken heeft u een speciale toestemming nodig van de diensten van het natuurpark Parque Natural da Madeira. De eilanden zijn alleen toegankelijk over zee, met privé- of toeristische vaartuigen.

Het Reserva Natural das Ilhas Selvagens dat zich in het uiterste zuiden bevindt, wordt beschouwd als een "ornithologisch heiligdom", wegens de omstandigheden die zeevogels hier vinden om te broeden. Er zijn drie eilanden: Selvagem Grande, Selvagem Pequena en Ilhéu de Fora. Op Selvagem Pequena en Ilhéu de Fora werden

nooit herbivoren ingevoerd, zodat van de negentig soorten die hier voorkomen er tien endemisch zijn. Dit reservaat is alleen toegankelijk over zee, met privé- of toeristische boten. Er is ook toestemming vereist van de diensten van het natuurpark Parque Natural da Madeira.

Het gedeeltelijk natuurreservaat Reserva Natural Parcial do Garajau aan de zuidkust van het eiland Madeira wordt beschouwd als een zeereservaat. Tussen de fauna die u hier kunt observeren zijn er enkele grote vissoorten zoals de grote zeebaars (*Epinephalus guaza*) of de reuzenmanta en de "Jamanta" (*Manta birostris*, *Mobula mobular*), die door hun omvang en gracieuze bewegingen van deze plaats een internationale attractie hebben gemaakt. Er is ook een grote verscheidenheid aan andere vissoorten die langs de kust leven. Omdat ze gewend zijn aan de aanwezigheid van duikers, zijn de vissen zo tam dat u naast de dieren kunt zwemmen en prachtige onderwaterfoto's kunt nemen. Binnen het reservaat is het verboden te vissen en kan men alleen onder bepaalde voorwaarden met een boot rondvaren. Het reservaat is te bereiken over land via de kade Cais do Lazareto of het strand Praia do Garajau.

Het natuurreservaat Reserva Natural da Rocha do Navio ligt in het noorden van het eiland Madeira, in de gemeente Santana, en behoort tot het Europees netwerk Natura 2000. Het is uitsluitend een zeereservaat waarvan ook de eilandjes Ilhéu da Rocha das Vinhas en Ilhéu da Viúva deel uitmaken. Hier kunt u een aantal planten bekijken die inheems zijn voor de natuurlijke macaronesische kliffen. Dit reservaat is te bereiken via de uitkijkpost Miradouro da Rocha do Navio of met de kabelbaan. Diepzeevissen en het gebruik van visnetten zijn hier verboden. In het kader van milieueducatie is er een programma met een bezoek aan het reservaat. U kunt reserveren via het informatiecentrum van de SPNM.

In het uiterste oosten van het eiland Madeira ligt het natuurreservaat Reserva Natural da Ponta de S. Lourenço dat een karakteristieke flora en fauna heeft en over een observatiepost en een milieueducatiecentrum beschikt.

Het netwerk Rede de Áreas Marinhas Protegidas da Ilha do Porto Santo bestaat uit het grondgebied van de zes eilandjes die rond het eiland liggen en uit het zeegebied rond de eilandjes Ilhéu da Cal en Ilhéu de Cima. Ook het gebied waar het gezonken scheepswrak "O Madeirense" ligt, een ideale plek om te duiken, behoort hiertoe. Het hele landgedeelte wordt beschouwd als speciale beschermingszone en maakt deel uit van het Europees netwerk Natura 2000. U kunt het bereiken over zee, met een privé-boot of met een van de toeristenboten. Om dit gebied te bezoeken heeft u speciale toestemming nodig van de diensten van het natuurpark van Madeira (SPNM).

De Núcleo de Dragoeiros das Neves in São Gonçalo bestaat uit een aantal eeuwenoude drakenbloedbomen en een tuin met inheemse planten van de kust van Madeira.

Sinds 2011 is heel het oppervlak van het natuurpark van Madeira in de gemeente Santana door Unesco aangemerkt als Wereldreservaat van de biosfeer omwille van de rijkdom van het ecosysteem, waarbij men tracht het behoud van de biodiversiteit te verzoenen met een duurzaam gebruik.

### Contactgegevens

Website: <http://www.pnm.pt/>

### Andere informatie

Voor meer informatie over beschermde gebieden, habitat en planten- en diersoorten op Madeira kunt u terecht op de website van het natuurpark Parque Natural da Madeira.